

Voorstelling jaarverslag 2024-2025
Commissie Welzijn

Rechten op de drempel

Caroline Vrijens

Vlaams kinderrechtencommissaris

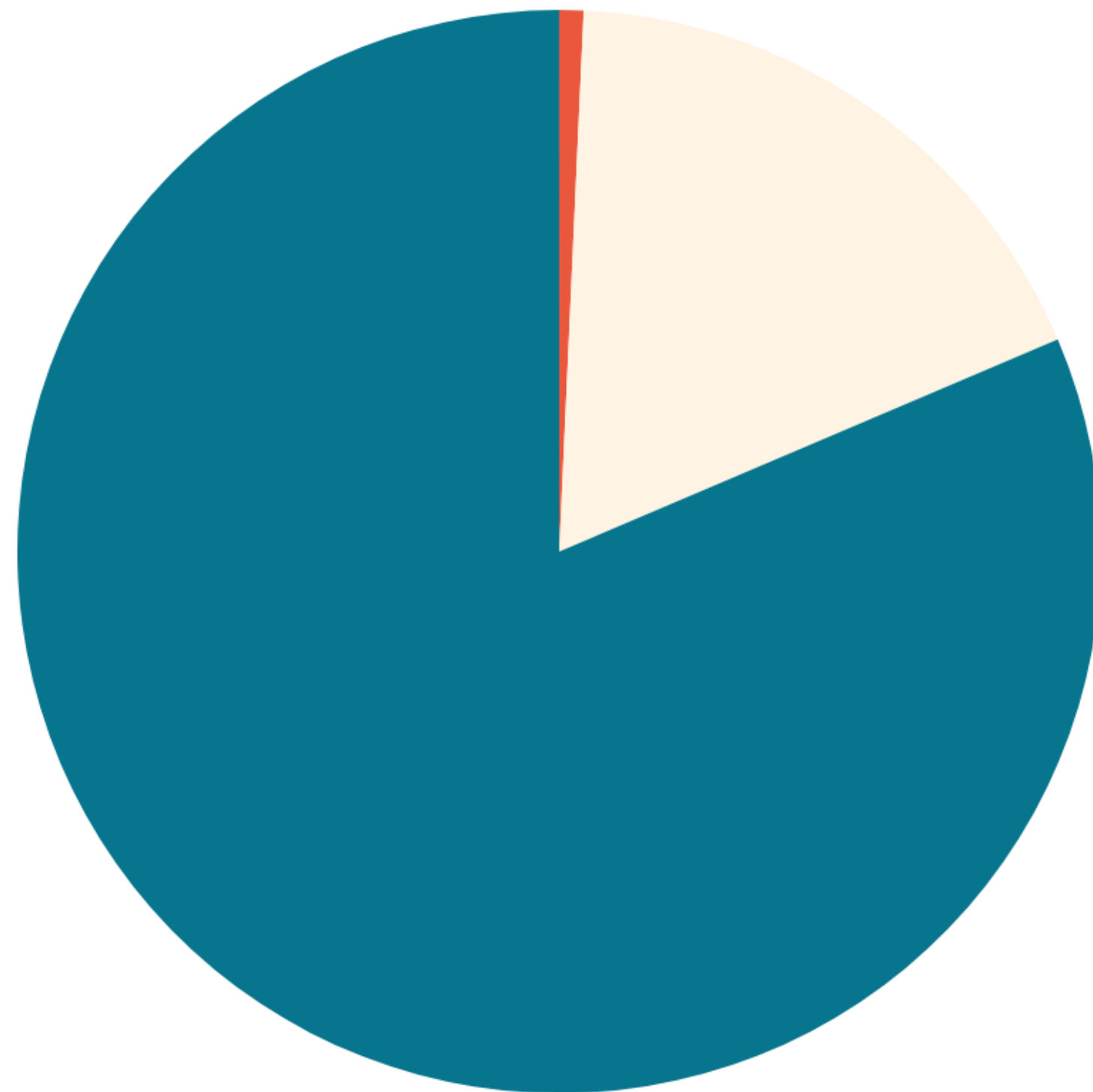
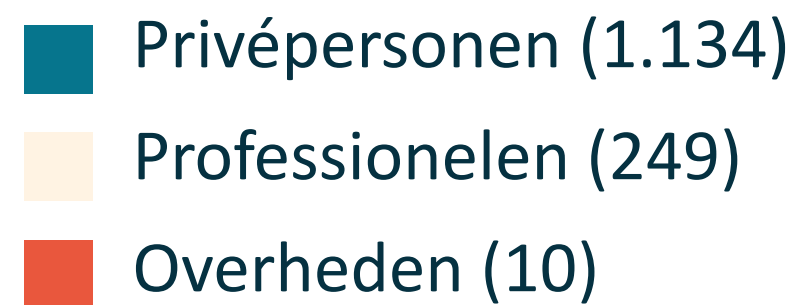

Totaal aantal
meldingen & klachten
1393

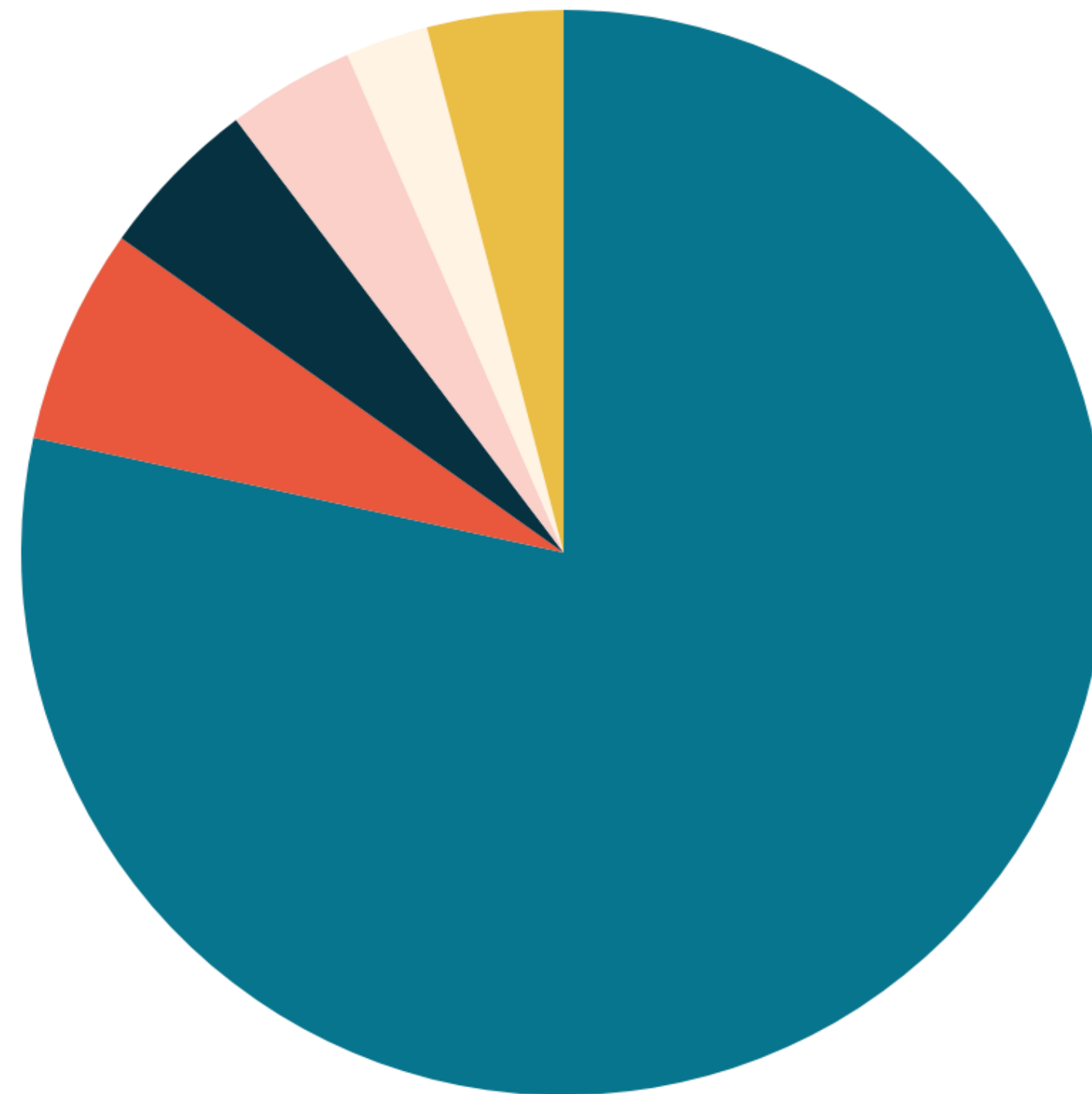
Wie contacteert ons?

1.393 contacten

Wie contacteert ons?

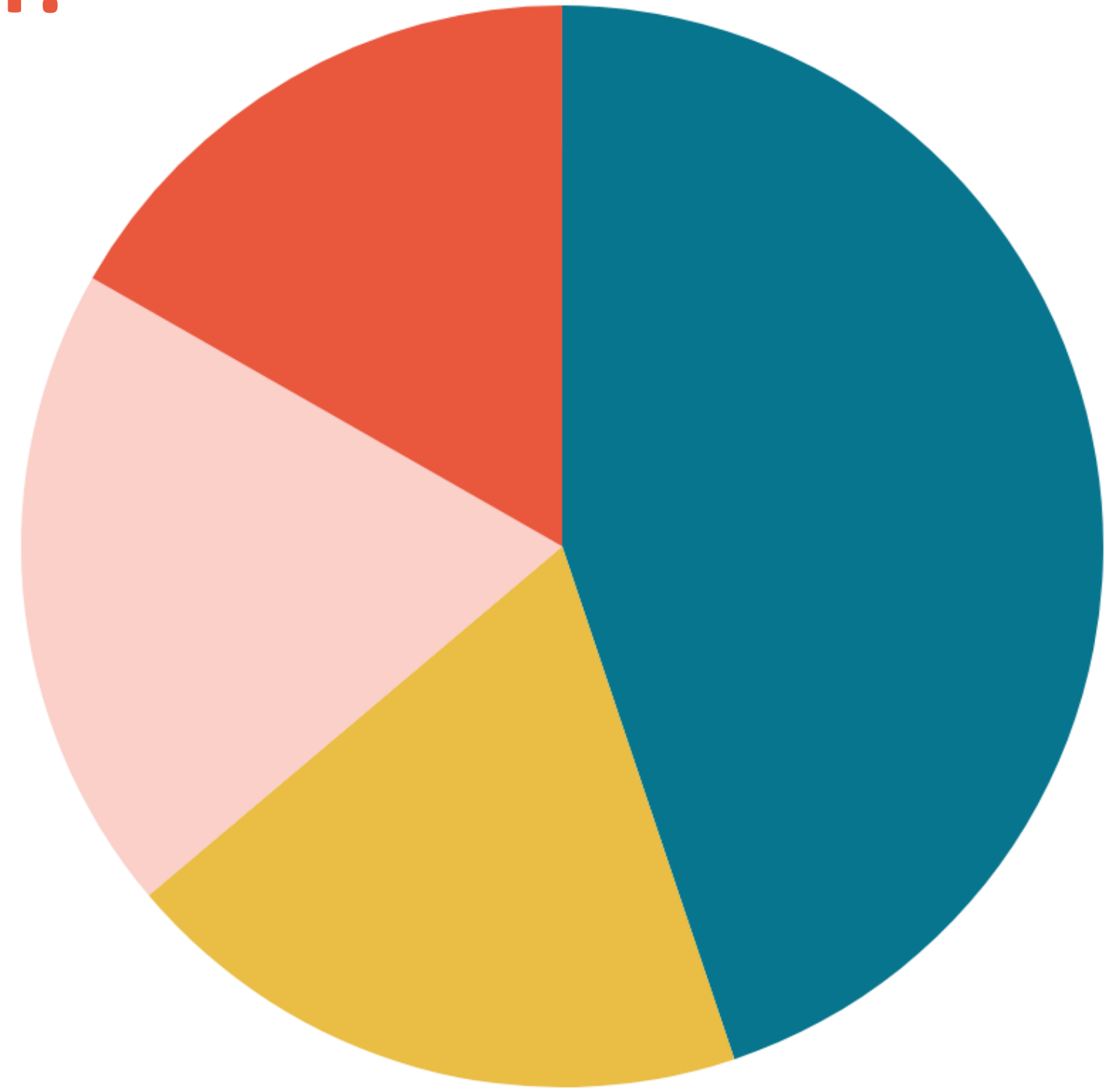
1.134 privépersonen

Waarover gaan de meldingen?

1.393 meldingen

- Onderwijs: sancties, leerlingen met specifieke leernoden, pesten, ... (635)
- Hulp aan minderjarigen: jeugdhulp, gezondheidszorg, ... (275)
- Gezin: scheiding, ouderschap, afstamming en adoptie, ... (246)
- Andere thema's: kinderen op de vlucht, vrije tijd, justitie en politie, ... (237)

Drempels

- Verdwalen in regels en procedures
- Geldgebrek waardoor rechten stilvallen
- Jongeren die zich niet gehoord voelen
- Anders behandeld worden
- Angst om te vragen waar een kind recht op heeft of gebrek aan vertrouwen

Elke klacht is een signaal

Rechten op de drempel

Hoe komt het Kinderrechtencommissariaat
op voor rechten van kinderen?
Hoe detecteert, signaleert en adviseert het?
Waar knelt het voor kinderen en hun rechten?

Drempels in ons onderwijs

Personeelstekort heeft grote impact

Dossier Thuiszitters voorgesteld in het Parlement

- Veel reacties en nu verder aan de slag
- Nood aan welzijnsprofessional in elke school
- Nieuw actieplan 'Goe Gedragen'

Evolutie naar scholen voor iedereen moet verdergezet worden

Thuiszitters uit de schaduw

Wat kinderen en jongeren, ouders
en professionals ons leren

Drempels in de hulpverlening

Lange wachtlijsten voor kinderen en gezinnen

- Steeds extremere gevolgen – veiligheid van kinderen met hulpnood, broers en zussen en ouders zwaar onder druk
- Grootste knelpunt: MFC's. Maar ook “gewone” voorzieningen en ambulante hulp kennen jarenlange wachtlijsten
- Tijdens wachttijd neemt problematiek nog toe

Gebrek aan basisveiligheid voor kinderen en jongeren

Drempels in de hulpverlening

Plaatsingen in ziekenhuizen

- Baby's, kinderen en jongeren om niet-medische redenen in ziekenhuizen terwijl dit niet de juiste plek is
- Veel redenen: baby's na geboorte geen plaats, maar ook kinderen/jongeren die vastlopen in hulpverlening, acute onveiligheid bij crisissituatie, dakloosheid...
- Ziekenhuizen doen hun best, maar voelen zich machteloos omdat ze niet het juiste kader kunnen bieden

Drempels in de hulpverlening

Lange wachttijden bij de Vertrouwenscentra kindermishandeling (VK)

- Casus van Rianna (14 jaar): het meisje leeft in een verontrustende situatie, spreekt uiteindelijk, maar is bang. Het CLB heeft geen duidelijkheid over opstart van begeleiding. Nochtans vinden ze de situatie acuut en dringend ... in tussentijd maken ze met Rianna veiligheidsafspraken.
- Casus “Emma”: kinderpsychiater meldt aan om zorgen zwaar intrafamiliaal geweld, krijgt te horen dat opstart minimaal zes maanden zal duren.

Drempels in de hulpverlening

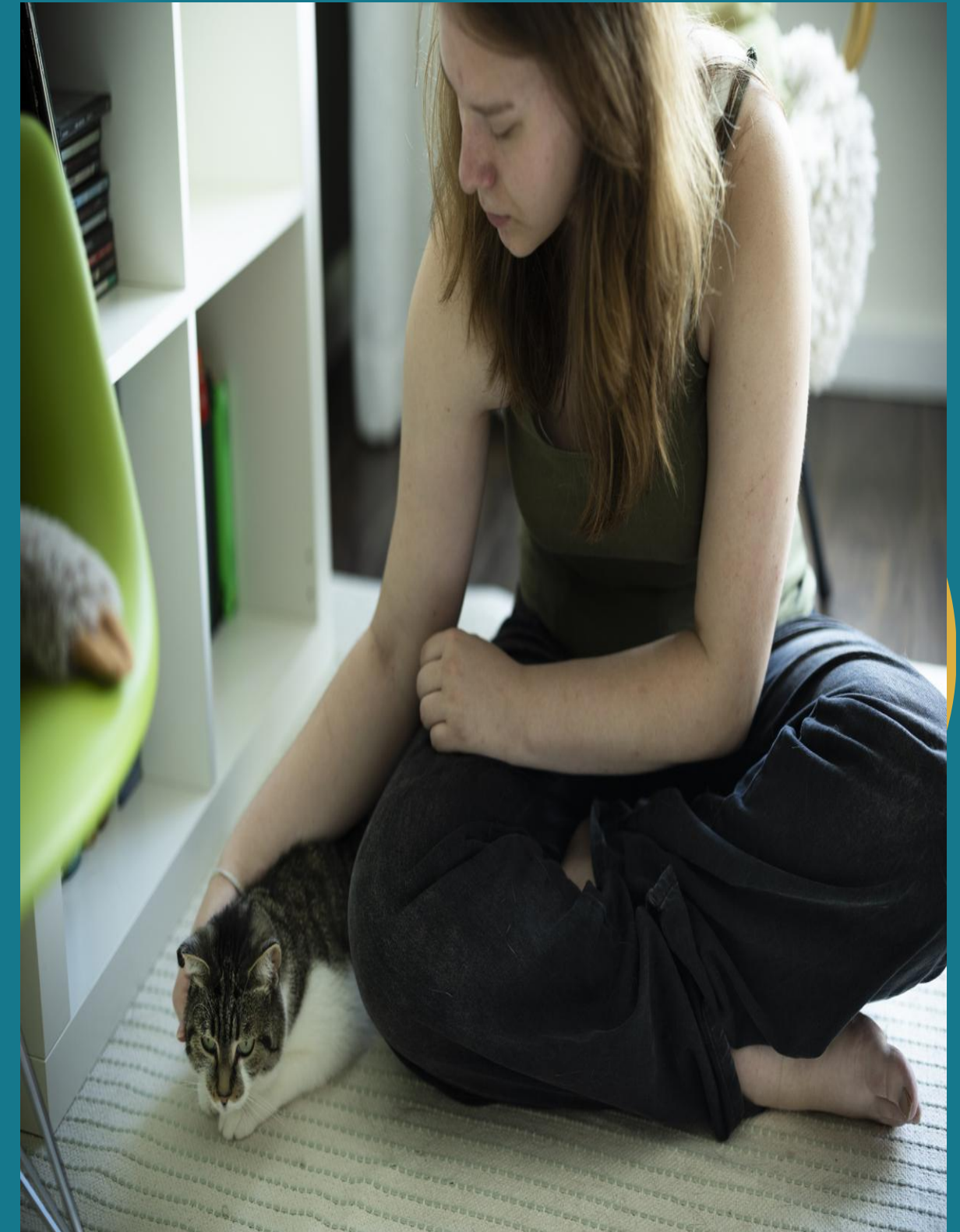
Lange wachttijden bij de Vertrouwenscentra kindermishandeling (VK)

- Werkdruk bij VK's zeer hoog en grote instroom
- Ze hanteren intern urgentiekader
- VK's gaan niet altijd in gesprek met kind of jongere

Wat we vragen: de jeugdhulp versterken

- Jeugdhulp versterken in alle schakels; ook de diensten met een mandaat in verontrusting
- Prenataal aanbod aan zwangere vrouwen en Centra Integrale Gezinszorg uitbreiden
- De wooncrisis doeltreffend aanpakken en dakloosheid vermijden

Reactie op “Naar de jeugdhulp van morgen”

Advies KRC van 23 januari 2026, voordien adviezen over regeerakkoord en beleidsnota!

- Veel zaken waar we principieel achter staan: woningen voor jeugdhulpverleners, aanklappende ondersteuning kwetsbare aanstaande ouders, gezinsopvang, ambitie rond wachtlijsten...
- Maar we wachten nog af hoe dit verder concreet gemaakt zal worden. Jongeren die nu op wachtlijsten staan hebben nood aan duidelijke actiepunten.

Drempels in de hulpverlening

Rechtspositie

- Nieuw decreet Rechtspositie Minderjarigen (DRM): voorzieningen zijn er actief mee aan de slag
- We krijgen vragen van hulpverleners over hoe ze deze rechten in hun situatie moeten toepassen
- Veel vragen rond privacy, ook over zakgeld en medicatiegebruik

Hoogconflict scheidingen blijven erg problematisch

- Label '**vechtscheiding**' vertroebelt objectieve kijk. Ook wanneer er een vermoeden is van hoog conflict moet verontrusting ernstig worden genomen
- Probleem van gebrek aan **informatiedoorstroming**
- **Advies** 'Meer gewicht aan kinderrechten in hoogconflictueuze scheidingen': alle aanbevelingen geformuleerd in dat advies zijn nog steeds actueel
- **Positief en hoopgevend is de aangenomen resolutie** over de ondersteuning van kinderen die betrokken zijn in een complexe scheiding van de ouders
- Vertrouwenspersoon voor kinderen in de Familierechtbank en de stem van kinderen bij bemiddeling (Voice of kids)

Armoede raakt kinderrechten

Opgroeien in een situatie van armoede of deprivatie raakt altijd aan de rechten van kinderen en jongeren

- Wonen
- Onderwijs
- Gezondheid
- Ontspanning en vrije tijd

Armoede aanpakken betekent rekening houden met al die levensdomeinen!

European Child Guarantee als hefboom voor België...

Bij elke belangrijke beleidsbeslissing dient een **Kinderrechten Impactanalyse** uitgevoerd te worden. We missen dit bij recente beslissingen zoals de beperking van de werkloosheidsuitkering en de besparingen.

De wooncrisis: nood aan straffer woonbeleid voor kinderen en jongeren

Cijfers die spreken

- In sommige steden is één op vier tot één op drie dak- en thuislozen minderjarig
- Naar schatting 6.000 kinderen in Vlaanderen zijn dak- of thuisloos
- Elke week dreigen tweehonderd gezinnen uit huis gezet te worden in Vlaanderen

Klachtenlijn: Een woning vinden is vaak erg moeilijk en soms wordt zelfs voorgesteld kinderen te plaatsen...

Focus in het woonbeleid op kwetsbare groepen: gezinnen in armoede, grotere gezinnen en jongeren die de jeugdhulp verlaten.

Zet lokaal in op preventie van uithuiszetting via begeleiding.

Zorg voor meer sociale woonoplossingen: toewijzingsregels van sociale woningen herbekijken en potentieel op de huurmarkt veel meer benutten.

Rechten op de drempel

Veel waardering voor de dagelijkse inzet van medewerkers in voorzieningen, noodopvangplekken en ziekenhuizen. Zij doen vaak alles wat ze kunnen om zorg, warmte, nabijheid en aandacht te geven aan kinderen.

Maar soms ontbreken tijd, mogelijkheden, middelen, de juiste infrastructuur, opleiding of zijn er andere drempels.

- **Verantwoordelijkheid van de overheid om de juiste omkadering te voorzien**
- **Elke klacht is meer dan een individueel verhaal. Het is een belangrijk signaal ...**

**Elke beleidsbeslissing
is een kans om
kinderrechten te
realiseren.**

Van praten **over**
naar praten **met**
kinderen en
jongeren

**Elk kind een
waardige thuis
bieden**

**All the way:
het label
'Kindvriendelijk'**

**Maak dat kinderen
ergens terechtkunnen
met hun zorgen,
vragen en ideeën**

Aanknopings-
punten voor een
**kind- en jeugdvriendelijk
lokaal beleid**

kinderrechten.be/project/lokale-besturen

**Kinderopvang, school,
buitenschoolse opvang:
buitenkanalen om
bruggen te slaan**

Bedankt voor uw interesse

Rechten op de drempel

Hoe komt het Kinderrechtencommissariaat
op voor rechten van kinderen?
Hoe detecteert, signaleert en adviseert het?
Waar knelt het voor kinderen en hun rechten?

